

Centre Cívic Pati Llimona

ENFOCATS 2023

L'estigma de la fragilitat

Del 4 de maig al 23 de juny

Pati Llimona

Silvia Ayerra

Ajuntament de
Barcelona

ENFOCATS 2023

L'estigma de la fragilitat

Activitats del 4 al 26 de maig - Exposicions fins al 23 de juny

L'Enfocats s'ha consolidat com un punt de trobada entre fotògrafs, entitats, i col·lectius que contempen la fotografia, l'audiovisual i la paraula com una eina per a la transformació social. Enguany celebrem la 13a edició posant en relleu espais respectuosos on reflexionar sobre la fragilitat humana. Comptem amb la col·laboració d'associacions, col·lectius, professionals del tema i de la fotografia que aportaran la seva experiència i sabers en aquest àmbit.

Partim del fet que tothom és vulnerable i que podem patir un neguit emocional en qualsevol moment de la nostra vida. Com a societat, intentem amagar aquest malestar, hi ha alguna cosa incòmoda a la bogeria que és inherent a l'ésser humà. Aquesta, d'alguna manera o una altra està present en totes les persones.

INAUGURACIÓ DEL FESTIVAL

4 de maig a les 19 h

A l'acte inaugural es presentaran les organitzacions i persones que han fet possible la programació del Festival ENFOCATS, i també un avançament de les activitats programades.

Es farà la presentació del **Fanzín fotogràfic i literari** realitzat per un grup d'alumnes del Pati Llimona i a càrrec del fotògraf **David Salcedo**. I les inauguracions de les exposicions d'ENFOCATS que es podran visitar fins al 23 de juny.

També comptarem amb el recital poètic a càrrec de **l'Adriana Bertran**, referent del *Poetry Slam* europeu, que ens oferirà una mostra de poesia escènica sobre salut mental i vulnerabilitat.

L'acte serà amenitzat per **Peko Selectors** amb una selecció de música jamaicana.

I, ben segur, hi trobareu alguna sorpresa més!

EXPOSICIONS

Les exposicions es poden visitar del 4 de maig al 23 de juny.

Aroa Martínez Sánchez

VERÓNICA A TRAVÉS DEL ESPEJO

Aquesta història narra el viatge vers la part més fosca de la biografia de l'autora. Amb aquest treball, la fotògrafa ens comparteix a través de les imatges un procés vital de transitar, travessar, resignificar i curar una part de la seva història.

Observar l'àlbum familiar des de la perspectiva del joc i la projecció permet mostrar una part de la seva identitat, del seu món interior i la seva realitat. L'autora pot sentir en primera persona el gran poder que té la fotografia per generar benestar.

Projecte: **Aroa Martínez Sánchez**
Sala Montserrat Roig

Silvia Ayerra

DIENTE DE LECHE

Aquest projecte és un treball documental intimista en què, mitjançant el vincle de l'autora amb el seu oncle, es genera una reflexió sobre el pas del temps, la condició humana, la innocència i la pèrdua de bondats en l'edat adulta. Un passeig per la memòria des dels marges. A partir de les seves converses amb el seu oncle, l'autora explora els límits entre realitat i ficció, i desenvolupa un imaginari visual fantàstic.

Autora: **Silvia Ayerra**
Col·laboració: **José Antonio Muruzabal**
Sala Ruïnes

EL PES DEL COR

EL PES DEL COR és un projecte que sorgeix de la necessitat de parlar sobre el decurs d'una depressió i el procés de curació d'aquesta, de la necessitat de fer entendre com se sent una persona que està passant per aquesta situació. Molts cops és força difícil expressar com ens sentim amb paraules i, en el cas de la depressió, és molt complicat. En canvi, explicar sensacions a partir d'imatges ens ajuda molt més a entendre què vol dir i què suposa tenir una depressió.

Fotografies: **Rita Llavina**
Sala Foyer

NO T'AMAGUIS

La salut mental sempre ha semblat ser un tema tabú, una part de nosaltres que amaguem. Amb aquesta exposició "oculta", volem intentar explicar aquest fenomen que, tot i formar part de nosaltres mateixes i de la societat, moltes vegades intentem que no sigui visible a ulls de tothom.

NO T'AMAGUIS és una exposició d'alumnes del Centre Cívic Pati Llimona que, juntament amb el professor **David Salcedo**, es trobarà a les instal·lacions del Pati Llimona però en llocs no comuns, intentant donar visibilitat a les nostres pròpies vulnerabilitats. Les fotografies estan "amagades" a l'espai, però visibles a l'ull que tingui curiositat, tal com nosaltres tractem d'amagar les nostres afectacions davant de tothom.

FANZÍN FOTOGRÀFIC I LITERARI

Fanzín produït a partir d'imatges fetes per usuàries i usuaris del Pati Llimona en un taller de *Street photography* amb **David Salcedo**. Aquest fanzín vol reflectir, a través d'imatges preses en passejades fotogràfiques, com l'estrès de les ciutats com Barcelona influeix en l'ànima de la gent i la nostra percepció de la vulnerabilitat.

Col·laboradors: Club de lectura **CRUDO** i **David Salcedo**.

Participants del taller: **Enric Capdevila Vázquez, Alfonso Núñez Jiménez, Jesús Crespo Masferrer, Àlex Marín Moreno, Santi Martínez, Aurélio Pérez Blanco, Joan Braso, Manuela Colomino, Joan Buch i Vivina Torres.**

ACTIVITATS

Del 4 al 26 de maig

A més de les activitats programades al Pati Llimona, els centres cívics de Ciutat Vella, Barceloneta, Drassanes i Convent Sant Agustí s'han sumat al programa, podreu consultar l'apartat Off-Pati Llimona.

Totes les activitats tenen aforament limitat, són gratuïtes i cal inscripció prèvia.

PRESENTACIÓ D'ICEERS

Divendres 5 de maig de 17.30 a 18.30 h

José Carlos Bouso s'encarregarà de presentar l'organització sense ànim de lucre ICEERS (International Center for Ethnobotanical Education, Research and Service). A través de diferents exemples, José Carlos ens explicarà per què ICEERS és una organització dedicada a transformar la relació de la societat amb les plantes psicoactives.

A càrrec de: **José Carlos Bouso, director científic ICEERS**

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

JOVES-ADULTS, FÀRMACS I PSICODÈLICS

Taula rodona/Pòdcast

Divendres 5 de maig de 19 a 21 h

Volem fugir de la institucionalització i de l'estigma que es té sobre la ment. Volem parlar sobre el que succeeix quan aquesta no funciona com s'espera en l'àmbit social. A través d'una taula rodona en format pòdcast amb públic en directe, comptarem amb sis figures de professionals del sector de la salut que parlaran sobre el context social dels joves-adults, els fàrmacs i els psicodèlics.

A càrrec de: **José Carlos Bouso, director científic ICEERS, Rosa Mª Dueñas, Michal Jasinski, Maria Cascales, Sandra Caballero i Cristina Pozo**

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

DINS LA DEPRESSIÓ

Dissabte 6 de maig d'11 a 13 h

Presentem el documental *Anhedònia: dins la depressió*, i parlarem de com abordar l'aproximació al trastorn depressiu des del món audiovisual. El procés d'elaboració, la recerca, el tractament de les persones protagonistes i la narrativitat.

A càrrec de: **Fidel Masreal**

Participants: **Ariadna Rogero d'Obertament**

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

EL TEATRE DE LA SALUT MENTAL

Dilluns 8 i 15 de maig de 17.30 a 19 h

Dues sessions de teatre per als joves de la Taula del Gòtic.

Salut mental és un concepte que es vincula cada cop més a joves. Volem investigar i endinsar-nos en el que hi ha darrere d'aquest concepte i els estigmes, prejudicis, situacions injustes, vulnerabilitats i violències que l'acompanyen. Proposem fer-ho a través del teatre de l'Oprimat per aportar una aproximació social, política i artística que condueixi a l'anàlisi, la reflexió i el diàleg per despertar un sentit crític sobre la temàtica. Es fa des d'un altre llenguatge, el de les arts escèniques, que ens condueix a altres escenaris per abordar temes des d'una altra perspectiva i debatre sobre ells en altres formats. Són aquests altres formats els que són mobilitzadors i poden generar canvis individuals, grupals i socials.

A càrrec de: **uTopia Barcelona (Betty Enguix Silvestre i Marina Pallarés-Elias)**

Col·laboren: Taula de joves Gòtic

Lloc: Sala Polivalent

ACERCA DEL MALESTAR

Xerrada entre Marcos Obregón i Bop Pop

Dilluns 8 de maig de 18.30 a 19.30 h

Què entenem per malestar? I què entenem per vulnerabilitat? A què ens referim quan parlem d'estigma? De què parlem quan parlem de salut mental? En els últims temps, el sofriment psíquic ha pres un lloc de rellevància, a través del debat, dins la societat i també en els mitjans de comunicació.

Ens agradaria poder debatre sobre qüestions que fins ara han sigut silenciades.

A càrrec de: **Marcos Obregón i Bop Pop**

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

LES MANCANCES INSTITUCIONALS

Programa de ràdio en directe

Dimarts 9 de maig de 16.30 a 18.30 h

Reflexionarem sobre el paper de les institucions públiques, ja sigui des de la perspectiva de la seva absència o del seu excés de presència, en el desenvolupament popular d'altres maneres de comprendre la salut mental comunitària.

A càrrec de: **Ràdio Nikosia**

Participants: **Associació Sociocultural Nikosia**, juntament amb l'**Associació ÀMBIT Associació per a la Salut i la Qualitat de Vida**, **Ocells de Foc** i **Asun Pié**.

Lloc: Pati d'en Llimona

LA SABIDURÍA DEL TRAUMA Projecció i debat posterior

Dimarts 9 de maig a les 19 h

La sabiduría del trauma

De Zaya i Maurizio Benazzo
2021, 87'

En *La sabiduría del trauma*, el Dr. Gabor Maté ens brinda una nova visió: una societat informada respecte al trauma. Una societat en la qual pares, mares, mestres, equips mèdics, professionals de la legislació i el personal de les entitats jurídiques no es dediquen a arreglar comportaments, fer diagnòstics, suprimir símptomes, jutjar i condemnar. En lloc d'això, busquen entendre d'on provenen els inquietants comportaments i malalties que habiten les ferides de l'ànima humana.

Debat posterior amb:

Dr. Michał Jasiński: psicòleg, psicoterapeuta constructivista, terapeuta d'integració psicodèlica, docent.

Helios Fernández Garcés és escriptor, i forma part de l'equip de l'As. Sociocultural Nikosia.

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

JORNADES DE PEDAGOGIA VISUAL I TERAPÈUTICA DE LA IMATGE

Taula rodona: Salut mental i fotografia

Dijous 11 de maig de 19 h a 21 h

En aquesta taula, des de la veu de professionals que treballen en entorns de facilitació, volem mostrar i debatre diferents maneres de fer conèixer i cuidar la salut mental amb imatges, unes poderoses aliades davant aquest repte social.

Volem compartir aprenentatges i reflexions sobre la PEDAGOGIA VISUAL i l'impacte positiu que ens ajuda a generar.

Organitza: **Instituto 8**

Membres taula rodona: **Ana Capó** - Facilitadora i formadora, **Tomás Balbas** - Arteterapeuta i educador social, **Carol Westerman** - Coach de relacions i facilitadora de sistemes, **Modera David Viñuales** - Dr. en Educació artística.

Lloc: Sala Joan Maragall

TALLER: MONSTRUOSITAT I COS MALALT

Dilluns 8 i dimecres 10 de maig de 17.15 a 21.15 h

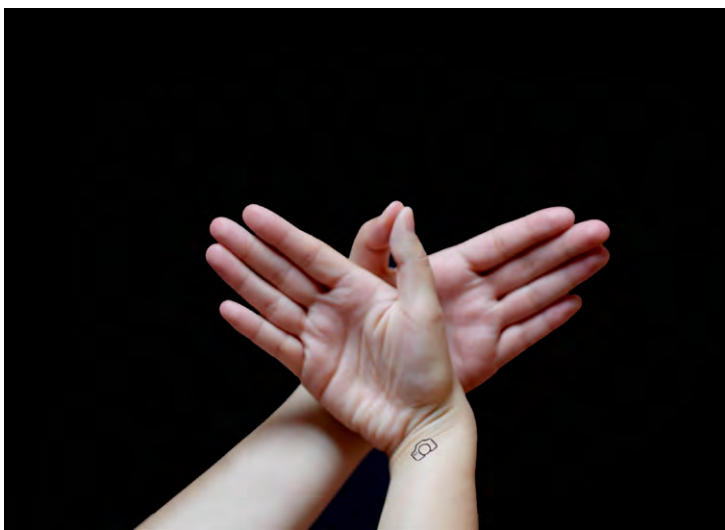
Aquest taller teòric i pràctic serà un laboratori d'experimentació artística on repensar col·lectivament la figura del monstre. Farem un recorregut visual sobre *la otredad*, visionant artistes que treballen des del cos malalt, la diversitat o la dependència, per tal de crear una obra a l'espai públic.

El resultat d'aquest taller es podrà veure, en un format d'acció fotogràfica, a partir de l'11 de maig al Pati del Pati Llimona.

A càrrec de: **Silvia Ayerra**

Preu: 35,04 €

Lloc: Plató fotogràfic

TALLER DE FOTOGRAFIA CONSCIENT: UNA PRÀCTICA SALUDABLE

Dissabte, 13 de maig d'11 a 13.30 h

No és un taller de creativitat, ni un taller de fotografia i per descomptat no és un taller d'autoconeixement, però promou totes tres coses i molt més. En el taller, prendrem fotos, jugarem i ens endinsarem més enllà del visible.

Taller gratuït i pràctic amb **David Viñuales**, director de *l'Instituto 8*, per descobrir les claus de la fotografia conscient.

Organitza: **Instituto 8**

Lloc: Sala Joan Maragall

TALLER: EL LLENGUATGE SECRET DELS OBJECTES

Dissabte 13 de maig de 10.30 a 13.30 h

Un taller sobre el sensible, un dispositiu obert que ens predisposa al diàleg sobre la vulnerabilitat a través dels objectes. Una trobada amable, un espai segur per compartir i activar el sensible a partir de les coses i les formes en què ressonen a nosaltres i a vosaltres. Els objectes materialitzen paraules, diuen allò que a vegades se silencia, expliquen part de la nostra memòria emotiva, parlen d'allò que a vegades no sabem anomenar. Els objectes, les coses, poden ser vehicles del que callem, perquè desperten allò que adormit.

A càrrec de: **Fabiana Leitao Rossarola de l'As. Sociocultural Nikosia**
Lloc: Gimnàs del centre

BAILAR LA LOCURA **Projecció amb debat posterior**

Dimarts 16 de maig a les 19 h

Bailar la Locura
De **Marta Espar, Maiol Virgili**
2022, 73'

Tres ballarines de dansa contemporània volen crear una coreografia sobre els límits entre normalitat i bogeria, i conviden tres dones diagnosticades amb un trastorn mental a participar en el seu procés de creació. Volen saber què implica rebre un diagnòstic psiquiàtric i fins a on pot arribar el tractament. Totes sis dones passen juntes uns dies màgics en una casa rural del País Basc on assagen, parlen de fàrmacs, deliris, solitud i suïcidi. Sense prejudicis, en un viatge humà que recorre emocions, dubtes i experiències per portar-les de l'emoció al cos, al moviment. Associem la bogeria amb allò que es desvia de la norma, però què és normal? Qui decideix què és normal? Què és la bogeria? Es pot ballar?

Debat posterior amb Marta Espar i Maiol Virgili.
Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

IBOGAINE, RITE OF PASSAGE (Ibogaina, ritu de pas)
Projecció amb debat posterior

Dimarts, 23 de maig a les 19 h

***Ibogaine, Rite of passage* (Ibogaina, ritu de pas)**

Director: Ben de Loenen

2004, 50'

Aquest documental mostra els processos humans d'aquelles persones que trien passar per l'experiència *iboga*, per enfrontar els seus errors i dificultats, trobar la reconciliació i continuar cap endavant.

Després de la projecció, Benjamin i la Dra. Tre Borràs compartiran amb el públic les experiències que avui dia es tenen a l'Hospital de Reus, on fan un treball comunitari pioner en el món i on es desenvolupa l'estudi de la *ibogaina*.

Organitza: **ICEERS**

Participants: **Ben de Loenen**, director del documental i director executiu d'ICEERS. **Dra. Tre Borràs**, doctora responsable del servei de salut mental i drogodependències de l'Hospital de Reus.

Lloc: Sala Maria Aurèlia Capmany

OFF-PATI LLIMONA

En aquesta edició de l'Enfocats comptem amb tres ubicacions fora del Pati Llimona, gràcies a la participació dels centres cívics del districte, Convent de Sant Agustí, Barceloneta i Drassanes.

MAPPING-MISSATGES PER A LA SALUT MENTAL

Dijous 11 de maig de 10 a 13 h

Coneixerem la tècnica del vídeo mapping i podrem projectar una frase fruit de la reflexió que fem amb les persones participants, sobre el sofriment mental que podem patir en alguns moments de la nostra vida.

A càrrec de: **Janka Trojckova i Álvaro Muñoz-Ledo**

Lloc: Sala Noble, Centre Cívic Convent Sant Agustí

LA MÀGIA LENTA DE DENIS LACHAUD (MONÒLEG)

Divendres 12 de maig a les 19.30 h

La màgia lenta ens apropa al món de la cura psicoanalítica i ressegueix les relacions entre la norma social i la psiquiatria, tot explorant les fantasies d'un home. Es tracta d'una història atroç i, per tant, simple: la d'un ésser humà, un nen, víctima de la llei dels adults.

Producció: DAU al sec. Dramatúrgia: Denis Lachaud. Direcció: Pierre Notte. Interpretació: Marc Garcia Coté.

Lloc: Sala d'actes, Centre Cívic Drassanes

MOSTRA CREART I SEMBLANCES

Divendres 26 de maig a les 18 h

Des del Centre Cívic Barceloneta es durà a terme un procés participatiu anomenat **CreArt** amb un grup d'alumnes de 3r i 4t de l'Institut Salvat-Papasseit, amb l'acompanyament d'**Almendra Salazar** i **Rosa Ballarín**, per treballar les emocions i la salut mental mitjançant el moviment i el cos.

Semblances és la mostra del resultat d'aquest procés, una creació a través de la interpretació de música, dansa i textos dels participants que reflexiona sobre la realitat d'aquests col·lectius, el concepte de llibertat, la superació de les barreres i la discriminació. Un projecte desenvolupat amb: Interns del **Centre Penitenciari Brians 2**, usuaris de salut mental **CPB** i persones amb paràlisi cerebral de la **FCPC**.

Direcció, coreografia i escenografia: **Marya Villacampa** amb la participació de l'associació **Ukessomriures** amb **Toni Valdivia** i de l'associació **AME** amb **Emilio Bravo**.

Lloc: Sala d'Actes, Centre Cívic Barceloneta.

Col·laboren:

INSTITUTO

Centre Cívic Pati Llimona:
c/ Regomir 3, 08002 Barcelona

Totes les activitats són gratuïtes amb places limitades i requereixen d'inscripció prèvia presencial i/o a través del web enfocats.net

Mes info: enfocats.org

**Districte de
Ciutat Vella**